

RINGERIKE KOMMUNE
Postboks 123 Sentrum
3502 HØNEFOSS

Saksbehandler, innvalgstelefon
Brage Sævarang, 32266607

Dispensasjon fra vannressursloven § 11 om fjerning av kantvegetasjon nord for Strømsoddbygda kapell

Statsforvalteren i Oslo og Viken gir Ringerike kommune dispensasjon til å hogge trær i kantsonen som hindrer etablering av ny kulvert over Trana (gbnr. 146/1) ved Strømsoddbygda i Ringerike kommune. Formålet med hogsten er å komme til bekken for å skifte ut kulverten.

Vedtaket er fattet med hjemmel i vannressursloven § 11 tredje ledd, og er gitt på vilkår.

Vedtaket kan påklages innen tre uker. Klagen skal sendes til Statsforvalteren.

Vi viser til søknad fra Ringerike kommune mottatt 14.02.2024 om dispensasjon til hogst i kantsonen langs vassdrag.

Bakgrunn

Ringerike kommune søker om dispensasjon til å hogge trær i kantsonen langs Trana (gbnr. 146/1) ved Strømsoddbygda i Ringerike kommune i forbindelse med utskiftning av en kulvert. Eksisterende kulvert er i dårlig forfatning, den må derfor rives for å etablere ny kulvert. Søker beregner at det skal fjernes opptil 30 trær for å få plass til å gjennomføre tiltaket. Kantsonen består av en blanding av bar- og løvtrær. Formålet med hogsten å fjerne trær som hindrer gjennomføringen av tiltaket.

Det skal etterstrebes å begrense inngrepet i kantsonen. Etter at arbeidet er avsluttet vil arealer uten kantvegetasjon bli re-vegetert med løvtrær.

Det er sendt inn søknad om tillatelse til fysiske tiltak i vassdrag til Buskerud fylkeskommune.

Lovgrunnlag

Kantsoner langs vassdrag er sikret gjennom vannressursloven § 11. I første ledd heter det at «langs bredden av vassdrag med årssikker vannføring skal det opprettholdes et begrenset naturlig vegetasjonsbelte som motvirker avrenning og gir levested for planter og dyr».

Statsforvalteren kan i særlige tilfeller gi dispensasjon fra kravet om kantsone. Dette forutsetter at ulempene ved å opprettholde kantsonen er vesentlig større enn fordelene. For å sikre kantsonens biologiske funksjon kan vi sette vilkår om hvordan hogsten skal gjennomføres.

Statsforvalterens vurdering

Statsforvalteren har vurdert omsøkt tiltak etter vannressursloven §11 og har i vurderingen lagt vekt på naturmangfoldlovens prinsipper. Vi har også trukket inn vannforskriften i vurderingen av om dispensasjon skal gis.

Vurdering etter vannforskriften

Ifølge vannforskriften § 4 om miljømål skal tilstanden i overflatevann «beskyttes mot forringelse, forbedres og gjenopprettes med sikte på at vannforekomstene skal ha minst god økologisk tilstand og god kjemisk tilstand».

I fagsystemet Vann-Nett er vannforekomsten registrert som *Trana* (ID: 012-2722-R). Den økologiske tilstanden er god, og den kjemiske tilstanden er udefinert grunnet manglende datagrunnlag. Vannforekomsten er i noen grad påvirket av diffus sur nedbør.

Inngrepet er begrenset til en delstrekning, og det vil bli stående igjen kantvegetasjon langs øvrige deler av vannforekomsten. Vi vurderer at tiltaket ikke vil ha en varig forringende effekt, og at etableringen av en ny, robust og flersjiktet kantsone som består av løvtrær og busker på sikt vil være positivt for vannkvaliteten i Trana.

Vurdering etter naturmangfoldlovens prinsipper

Det er ikke registrert noen naturtyper eller arter av nasjonal forvaltningsinteresse (Artsdatabanken og Naturbase, 2024).

Vi har vurdert søknaden etter prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12, jf. § 7 i samme lov. Kunnskapsgrunnlaget, jf. § 8, om artene og biotopene som blir berørt av tiltaket er så god at en kan anta at virkningen av tiltaket er kjent. Førre-var-prinsippet forankret i naturmangfoldloven § 9, blir derfor mindre aktuelt. Den samlede belastningen etter § 10 anses som begrenset. Vi vurderer at tiltaket ikke vil føre til betydelige skader på naturmangfoldet, og prinsippet i § 11 blir derfor mindre aktuelt. Tiltakshaver plikter å utføre tiltaket med best mulig teknikk etter § 12, for å unngå eller begrense skader på naturmangfoldet. Dette inkluderer at kvalifisert personell gjennomfører tiltaket, og at disse er kjent med og har forstått planene og vilkårene i denne dispensasjonen.

Vurdering etter vannressursloven § 11 om kantvegetasjon

Kantsoner langs vassdrag har en svært viktig funksjon for livet i vann og arter som lever langs elvebredden. Kantvegetasjonen reduserer erosjon og avrenning fra land og gir skygge og insektføde for fisk i vassdraget. Kantsonen er også et viktig habitat for blant annet fugler og pollinerende insekter.

I henhold til vannressursloven § 11 skal det langs bredden av vassdrag med årssikker vannføring opprettholdes et begrenset naturlig vegetasjonsbelte som motvirker avrenning og gir levested for planter og dyr.

Kantvegetasjonen skaper en viktig økologisk sone. Kantvegetasjonen langs Trana er påvirket av mange tiltak og en ytterligere hogst i kantsonen vurderes å ha negative effekter på økosystemet som helhet. I henhold til vannressursloven § 11 kan det likevel gis dispensasjon til fjerning av kantvegetasjonen i særlige tilfeller. Ved å la så mye av kantsonen som mulig stå igjen, vil

påvirkningen på dyrelivet minimeres. Hensynet til de viktige samfunnsinteressene i saken må avveies mot hensynet til opprettholdelsen av kantsonen på stedet. I dette tilfellet vurderer Statsforvalteren at ulempene ved å opprettholde kantsonen er vesentlig større enn fordelene, da tiltaket er for å sikre veiovergang over bekken. Vi forutsetter at tidsperioden hvor kantvegetasjonen er helt fjernet holdes så kort som mulig, og at det sørges for rask revegetering.

Det settes vilkår til hogsten.

Konklusjon

Vi vurderer at fordelene ved å midlertidig fjerne trær i kantsonen av Trana (gbnr. 146/1) for å bytte ut kulverten er større enn de negative konsekvensene. Vi forutsetter at hogsten gjennomføres på en skånsom måte og begrenses til det som er absolutt nødvendig.

Vedtak om dispensasjon fra vannressursloven § 11

Statsforvalteren gir tillatelse til fjerning av kantvegetasjon med hjemmel i vannressursloven § 11 om kantvegetasjon på bakgrunn av tiltaksbeskrivelsen oppgitt i søknad av 14.02.2024.

Vedtaket er fattet med hjemmel i vannressursloven § 11 tredje ledd. Vedtaket om dispensasjon gjelder på følgende vilkår:

- Det skal kun hogges det som er absolutt nødvendig for å gjennomføre tiltaket.
- Det skal legges til rette for rask og naturlig revegetering av stedege arter i kantsonens fulle bredde.
- Skader på bredden, som kan øke faren for erosjon, eller som kan føre til forringelse av vassdraget, skal unngås.
- Trær skal ikke felles ut i vassdraget og det skal ikke ligge igjen hogstavfall i vassdraget slik at det kan oppstå hindringer for vannets frie vei.
- Hogsten og bortkjøringen av trevirket skal foregå på en skånsom måte som i minst mulig grad skader gjenstående vegetasjon eller forårsaker unødvendige sår i terrenget.
- Den eller de som utfører tiltakene skal være kjent med og ha forstått planene og forutsetningene for tillatelsen.

Dispensasjonen er gyldig i tre år fra vedtakets dato.

Klageadgang

Dere eller andre med rettslig klageinteresse kan klage på dette vedtaket i henhold til forvaltningsloven §§ 28 og 29. En eventuell klage sendes til Statsforvalteren som forbereder saken for endelig behandling hos Norges Vassdrags- og energidirektorat (NVE).

For at klagen skal bli behandlet må dere sende den innen tre uker etter at dette vedtaket kom fram til dere. For andre med rettslig klageinteresse gjelder fristen fra dere fikk eller burde skaffet dere kjennskap til vedtaket. I klagen må dere angi hva dere mener vedtaket i saken burde være. Denne tillatelsen gjelder fra vedtakets dato, men den som klager kan be oss om å vurdere om tiltaket likevel ikke skal gjennomføres før klagen er behandlet. Du/dere vil bli i så fall bli orientert om vår beslutning.

Med hilsen

Håvard Hornnæs
seniorrådgiver
Klima- og miljøvernavdelingen

Brage Sævarang
rådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent